

Závodský, Artur

[Vančurová, Ludmila. Dvacet šest krásných let]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná.
1968, vol. 17, iss. D15, pp. 214-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/108094>

Access Date: 11. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

se speciálně zabýval *Rudolf Havel* (K vydávání literárních dokumentů, Sborník Národního muzea, řada C — literární historie, sv. I. 1956, č. 1, str. 5—9) a *Olga Svejková* (Jak vydáváme literární dokumenty, týž sborník, sv. VII. 1962, č. 3, str. 93—102), avšak praxe při vydávání literárních dokumentů je dosud nejednotná a pravidla si modifikují podle povahy materiálu vždy editoři sami. Tento stav není trvale udržitelný. Proto třeba uvítat jakoukoli snahu, která směřuje k vytvoření jednotných pravidel. Nejdůležitější budou edice, které provedí navrhované zásady v praxi (snaží se o to např. sborník *Literární archiv*). Edice Fr. Bathy je příspěvkem i k tomuto problému: vydávané dopisy nikde nestraší ráz Jiráskova vyjádření, zachovávají charakteristické dobové rysy, uvážlivě upravují kvantitu a interpunkci (zde by snad bylo možno v některých případech více do Jiráskova textu zasahovat). Jsou tedy dokumentem, který plně nahradí badateli originál.

Vlastimil Vdlek

Ludmila Vančurová, *Dvacet šest krásných let*. (Československý spisovatel, Praha 1967.)

Ani stopadesát stran nemá kniha Ludmily Vančurové, a přece se tu v 23 kapitolách dovidáme mnoho zajímavého o životě spisovatele-hrdiny Vladislava Vančury.

Vzpomínky začínají rokem 1916, kdy autorka poznala Vančuru v prvním roce na pražské medicíně, a končí telefonátem 1. června 1942 před půlnocí, který oznámil, že nacisté Vančuru zastřelili.

Vančura se sice narodil v Háji u Opavy, kde jeho otec byl úředníkem v cukrovaru, ale mládí prožil v Davli, kde se posléze otec Václav Vojtěch, muž nadaný, bystrý, se sklonem k epikureismu, stal správcem cihelny a kamenolomu. Osou autorčina vypravování je ovšem Vladislav Vančura. Poznáváme řadu zajímavých údajů o jeho dětství (o snění chlapce, o četbě Sienkiewicze, o lásce k Vltavě, ke psům a knihám), o jeho láskyplném vztahu k otci a přísně hospodářské matce. Vančura vrostl do světa domova a na studiih v Praze se mu stýskalo. Z přátelství mezi mladými studenty vynikal celoživotní vztah ke Karlu Novákovi (Novému), s nímž se Vančura poznal v tercii benešovského gymnasia. Jen se sebezapřením ukončil Vančura gymnasium malostranské, když se předtím pokusil o přijetí na uměleckoprůmyslové škole. Po malém intermezzu s právy zakotvil pak Vančura trvale na medicíně. Po ní následovalo lékařské působení na Zbraslavi. Zprvu měli oba manželé společnou ordinaci, posléze se však Vančura věnoval jenom literární práci.

Literárního historika, a především dějepisce meziválečné avantgardy budou nejvíce zajímat zprávy o umělecké činnosti Vančurově. Na štěstí jich v knize najde dost (o jeho malých prózách psaných už na gymnasiu, o prvních stycích s členy Devětsílu, o pozadí vzniku *Pekafe* Jana Marhoulka nebo divadelně kritické práci v Národním osvobození, o cestě s Jindřichem Honzlem do Paříže; zvláště kouzelné je vypravování o zbraslavské plovárnice, z jejíhož prostředí vyrostla knížka *Rozmarné léto*, o vzniku *Posledního soudu*, o stycích s Ivanem Olbrachtem, St. K. Neumannem, o pobytu v Koločově na Zakarpatské Ukrajině, o genezi Markéty Lazarové, o učitelu Janu Hauptovi, z jehož skvělých vypravování Vančura těžil k příběhu *Tři feky*, o práci na *Obrazech z dějin národa českého* atd.). Mnoho nového se dovidáme též o Vančurově práci pro film, který byl jeho velkou láskou.

Vančurová, která před touto knihou vzpomínek nepublikovala, prokázala nesporný spisovatelství talent. Chvillemi pocítujeme lítost, že některé kapitoly více nerozšířila. Vančura vychází z jejích řádků plasticky jako osobnost se smyslem pro snění, pro lásku k přírodě, k rodině, pro humor. Přitom nezůstává v knize osamocen, nýbrž vždy ho sledujeme ve styku s prostředím, kde žil a odkud autorka vytěžila sérii drobných medailónů (Vladimír Polívka, Jiří Mahen, Jakobsonovi, Jaromír John, Wincy Schwarz aj.).

Autorčino vypravování je věčné, cudné a přitom srdečné. Jako by se do jejích vzpomínek svým způsobem rozlilo kouzlo Vančurovy osobnosti.

Artur Závodský